

Činoherní čtení

Ve Smečkách 26, Praha 1

LISTOPAD 2011

Jan Hájek hraje Stanleyho Kowalského
ve hře Tennesseeho Williamse *Tramvaj do stanice Touha*

Premiéra

Tennessee Williams TRAMVAJ DO STANICE TOUHA

(A Streetcar Named Desire)

„Řekli mi, že mám nastoupit do tramvaje, která jede do stanice Touha.“

Překlad: **Luba a Rudolf Pellarovi**

Úprava a režie: **Ladislav Smoček**

Dramaturgie: **Vladimír Procházka, Roman Císař**

Scéna: **Hans Hoffer** / Kostýmy: **Simona Rybáková**

Hrají: **Lucie Žáčková, Jan Hájek, Marika Procházková, Matěj Dadák, Lada Jelínková, Otmar Brancuzský, Václav Šanda, Petr Křiváček, Zuzana Vojtišková.**

Premiéra 12. října 2011

Nemám v úmyslu soustředit vinu nebo obvinění na jednu konkrétní postavu, ale chci, aby to byla tragédie nepochopení a lhostejnosti vůči ostatním.

Z dopisu Tennesseeho Williamse agentce Audrey Woodové (1947)

Poetičnost přece nespočívá ve slovech! V divadle to mohou být situace nebo mlčení. Hovorový jazyk, naprosto obyčejný, může být jazykem nejpoetičtějším. Mou slabou stránkou jako spisovatele byl sklon k tomu, co lidé nazývají poetizováním. Proto je asi u mne tolik hrdinek z Jihu. Mají barokní sklony, mluví květnatě, což mi velmi vyhovuje, protože jsem spisovatel emocionální, dávám se unést city.

Tennessee Williams (z rozhovoru v Theatre Arts, 1946)

Kazan měl pravdu, když Tennesseeho vyličil jako lehce zranitelného člověka. Zdál se být obnažený, jako by ani neměl kůži, byl bezbranný, lehce napadnutelný, schopný podlehnout čemukoliv a komukoliv a zároveň krutě upřímný, básník s čistou duší, který trpěl hluboce zakořeněnou neurózou, citlivý, jemný člověk, předurčený k tomu, aby zničil sám sebe. Nikdy nelhal, nikdy o nikom neřekl nic nepěkného a vždycky byl vtipný, v jeho životě bylo ale cosi pokrouceného. Kdybychom měli společnost, která by dokázala odpovídajícím způsobem podepřít tak citlivého člověka, jakým byl Tennessee, a pomoci mu, pak by možná dokázal přežít.

Marlon Brando v knize Písně, které mě naučila matka (Prostor 1996)

Jan Hájek

Milý Honzo, nebudu se ptát, jaký je pocit herce jednou za čas jet hrát do Ostravy. Spíš ve vztahu 'Ostrava a vy' hledám souvislost 'Ostrava a Činoherní klub'. Mezi Činoherním klubem a Ostravou je vazba až fatální. Spoluzakladatelé Jaroslav Vostrý a Ladislav Smoček přizvali Jana Kačera a jeho hereckou skupinu z Divadla Petra Bezruče do nově vznikajícího divadla Činoherní klub, Roman Císař byl později v témže divadle dramaturgem a Lucie Žáčková – Blanche v *Tramvaji do stanice Touha* – v tomto divadle také působila. Vy jste byl členem Národního divadla moravskoslezského. Je to náhoda, anebo oba dva svěrázná divadelní světy mají k sobě latentně jednou za čas tak blízko? Mimochodem *Tramvaj do stanice Touha* měla českou premiéru v Divadle Petra Bezruče, kde ji režíroval Jan Kačer, Nina Divišková hrála Blanche a Jiřina Třebická Stellu. Je pro vás, herce, jenž se stává členem Činoherního klubu, tato historická i současná souvislost důvodem k reflexi?

Tím důvodem k takové reflexi je určitě osobnost pana Smočka, který je tady od počátku. Jsou to spíš vnitřní dějiny Činoherního klubu. Kontinuita je znát, když si přečtete předmluvu a pak postřehy herců při tvorbě inscenací s Ladislavem Smočkem, které jsou zachycené v knize *Činoherní klub 1965 – 2005*. Právě v době, když s ním zkoušíte, máte pocit, že vám ta slova berou z úst. Jeho tvorba inscenací není náhodná a dovolím si parafrázovat repliku Blanche v *Tramvaji do stanice Touha*: „Celá tisíciletí kolem něho prošla, aniž se ho dotkla...“ a on zůstane jistotou Činoherního klubu. Pořád tady jde o herce a o kontakt.

Řekněte nám něco o Ostravě.

V Ostravě máte na starosti jen to divadlo, což je dobře. Pan Jaša vede pořád ještě nejlepší divadelní klub, kam tenkrát chodili Bezručí a lidi z Arény a mluvili o divadle. Říkali si dobré i zlé. Vygeneroval se tam jakýsi druh herectví, který je podle mě trochu jiný než jinde. Popsat ho se neodvážím, ale Michal Pavlata, kterému tímto přeji hlavně zdraví, říkal, že vždycky, když vidí hrát ostravský herce, má pocit, jako když poprvé přijely do Prahy zpívat Marie Rottrová a Věra Špinarová. Je to nějaký jiný úhel pohledu života, co nosí Ostrava ve svých síticích – tedy kromě siry a popílku – a odráží se pak v postoji k situacím.

A. P. Čechov: *Ivanov* (*Ivanov* s Borkinem Radka Holuba)

Pocit dnešního člověka se také odrazil v inscenaci, kde jste byl obsazen do titulní role v alternaci s Matějem Dadákem. Čechovova *Ivanova* režíroval Martin Čičvák v roce 2007. Co všechno probíhá v herci během představení, když se dnes prostřednictvím *Ivanova* setkává s divákem Činoherního klubu?

Byli jsme na tu roli tedy tři, po třicítce, a mě moc bavily debaty o starostech tohoto muže, protože se ten stav ducha začal dostavovat. Každý jsme s ním měli svou zkušenost, z té mlhy pak vznikl okolnostmi uplácáný vetřák Golem, který se zachvěje jen při pokusu pojmenovat si to, co by vlastně ani neměl, pokud ještě bere ohledy na lidi, kteří ho mají rádi. Přítomný byl i Vladimír Kratina, který ho hrál v režii Ivo Krobota v roce 1988, takže teď, když s námi mluvil jako Lebeděv, věděl, jak Ivanovovům je!

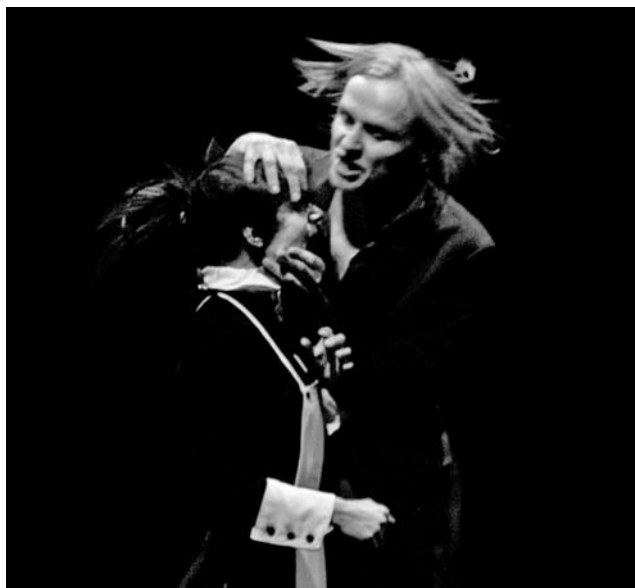

A. P. Čechov: *Ivanov* (*Ivanov* se Sášou Magdalény Borové)

Čekají vás premiéry dvou inscenací *Tramvaj do stanice Touha* a *Kukura*, dvě role, které ještě jsou ve fázi zkoušek. Jaké je pro herce nebezpečí, když se v těsném časovém sledu setká s postavami, které jsou od sebe svou podstatou velmi odlišné?

Nebezpečí necítím. Postavu Martina Čičváka v jeho hře беру jako postavu režiséra, tvůrce – Trepleva. Smysl hry až tak nesouvisí s osudem člověka, jako spíš s osudem vztahu lidí k divadlu. Nevím, jestli si dost uvědomujeme míru nekultivovanosti a nevkusů většinové společnosti a vliv, který to zpětně na divadelníky má.

Děkujeme za rozhovor (rap)

T. Vinterberg, M. Rukov: *Rodinná slavnost* (*Michael* s *Susanne Gabriely Pyšné*)

Připravujeme

Martin Čičvák KUKURA

(Doktorandská práce o stavu kultury)

Sláva je tak sladká, že máme rádi všechno, s čím je spojená, třeba i smrt.

B. Pascal

Režie: **Martin Čičvák**

Dramaturgie: **Martin Kubran**

Scéna: **Hans Hoffer**

Kostýmy: **Nina A. Stillmark**

Hrají: **Juraj Kukura, Jan Hájek, Veronika Žilková, Lenka Skopalová.**

Premiéra 4. a 11. listopadu 2011

Rozhovor s Martinem Čičvákem

Milý Martine, v roce 2004 jsi začal režirovat v bratislavském Divadle Aréna, jehož ředitelem je slovenský herec Juraj Kukura. V Činoherním klubu se od té doby hrají dvě koprodukční inscenace: Edward Albee *Koza aneb Kdo je Sylvie?* a *Rodinná slavnost*, divadelní adaptace filmového scénáře Thomase Vinterberga a Mogense Rukova. Nyní s Jurajem Kukurou připravujete novou inscenaci – režii tvé vlastní hry s názvem *Kukura*. Jak vznikala, z jakého impulzu jsi ji začal psát a proč jsi jí dal podtitul *Doktorandská práce o stavu kultury*?

Začal som to písať počas príprav na inscenáciu *Faust I, II* v Slovenskom národnom divadle, keď mi jeden z hercov, ktorý mal pôvodne hrať Mefistofela povedal, že to bude hrať, ak bude premiéra 13teho, nie 19teho, lebo on už potom niečo má v televízii. Dovtedy som si naivne myslel, že každý herec čaká na takúto rolu, na takúto šancu, ale zdá sa, že dôležitejšie je včas nastúpiť do seriálu. A trochu mi to samozrejme vzalo ilúzie o mojich hereckých kolegoch a o spoločenskom kredite divadla. Ale nedalo mi, aby som sa k tomu v nejakej podobe nevyjadril, nahlas a viditeľne. Preto som to dal do úst človeku, ktorého si vážim, mám ho rád, a ktorý tie veci presne formuloval dávno predtým, ako som si ich začal uvedomovať sám.

Slovenské uvedenie hry *Kukura* se uskutečnilo koncem minulých sezony v Divadle Aréna. Režiroval ji tam Rastislav Ballek, v obsazení bez Juraje Kukury. Co ti o tvé hře řekli oči jiného režiséra?

Připravovali jsme společně, nesmieme plodně diskutovat a meditovat během toho, jako jsem text psal. Rastislav má něco odo mne, já mám něco od něho. Je to *naša* doktorandská práce o stavu kultury.

Už za studií na brněnské JAMU jsi napsal hry *Dom, kde se to robí dobře* a *Agentka Sonja*. Jaká to pro tebe byla zkušenost, když jsi pracoval s generačně spřízněnými herci na vlastních textech?

Dom som režiroval sám až v Londýne, niekoľko rokov potom ako som ho napísal. Casting trval skoro týždeň a generačne bol súbor nakoniec celkom rozmanitý. Na premiére v Norwichi, ktorú režiroval Andy Cooper, bolo obsadenie poskladané poväčšine z päťdesiatnikov, čo ma vtedy zarazilo, ale zdá sa, že tá hra sa tomu nebráni. Generačne spriaznení sme boli pri práci na *Agentke Sonji*, tá hra nebola písaná s inou ambíciou ako pobaviť mojich spolužiakov a napísať pre nich hru. Pár pisateľských pokusov už som urobil – pre ND Praha *Príbehy z písku*, pre ND Brno *Zahrada Šahrazád* – to bol pokus o naratívne divadlo v našich zemepisných končinách, dá sa povedať, že jeden z prvých. A rozprávku *Tri prasátka* v alexandríne. A málo sa vie, že sa hrával môj výchovný muzikál písaný na objednávku *Heroín* (ktorý, keď si naňho teraz spomeniem, dúfam, že upadol do zabudnutia).

Tvá režisérská práca v Činoherním klubu započala na jare 2000, kdy jsi tu uvedl Büchnerova *Vojčka*. Tehdy se na jevišti poprvé společně sešli Stanislav Zindulka, Matěj Dadač, Ondřej Sokol, Pavel Kikinčuk, Petr Bláha. Jak se na svoji první pražskou inscenaci díváš s odstupem uplynulých let?

Myslím, že odvaha, s ktorou sme do toho išli, trochu vychádzala z neznalosti kontextu. Nezaťaženosť poznaním miestnej mikrofóly a významnosti miestnej fauny bola vlastne obrovskou výhodou. Odvtedy v sebe márne hľadám odvahu inscenovať znova s takou ranciou a slobodou.

V divadelní sezóně 2002/2003 jsi tu režíroval hry dvou divadelních autorů: jednou inscenáci byl *Misanthrop* francouzského klasicistního komediografa Molièra a druhou hry *Jméno a Noc zpívá své písně* současného norského dramatika Jona Fosseho. Čím tě přitahuje Molière? A čím ti je tak blízký 'minimalista' Jon Fosse, že máš chuť se k němu vracet a zkoušet jeho další texty? Autori, ku kterým sa vraciam, majú, aj keď sa to nezdá, predsa len niečo spoločné – je to štylizovaná reč. Iný ako obyčajný, všeobecný jazyk, ale jazyk viazaný do veľmi pevnej, konkrétnej formy: verš. Patrím k tým, ktorí divadlo vnímajú ako umelú, štylizovanú realitu s vlastným časopriestorom, realitu, ktorá nekopíruje prírodu, ale prírode konkuruje. A k tomu patrí aj požiadavka, aby jazyk hry nebol „ten z ulice“. Preto vášeň pre Molièra alebo Fosseho.

G. Feydeau: *Dámský krejčí* (2005)

S diváckým ohlasem se v Činoherním klubu setkává tvá komediální inscenace hry Georgese Feydeaua *Dámský krejčí*, v níž spolu náležitě řadí zejména Radek Holub, Ondřej Sokol a Jaromír Dulava. Inscenoval jsi tu také hru *Ivanov* Antona Pavloviče Čechova, v níž se v titulní roli alternovali Jan Hájek s Matějem Dadákem a v roli Šabelského hostoval Marián Labuda. Zprostředkovaly ti tyto režie nějaké osobní poznání toho, co Feydeaua s Čechovem spojuje? Pociť jsi něco takového?

Feydeau ma veľmi zaujímal, pretože som sa pripravoval na inscenáciu Schimmelpfennigovej hry *Žena z minulosti* v SNG Ljubljana – tá hra spája dva zdanlivo nezlučiteľné žánre (ale čo je umenie, ak nie zlučovanie nezlučiteľného?) – feydeauovskú frašku s antickou tragédiou. Nesmierne vzrušujúca hra, ktorá ale vyžaduje skúsenosť s inscenovaním Feydeaua – toho jeho hodinársky presného strojčeka na situačnú komiku a nečakané pointy – a dramaturgia Činoheráku vlastne zhodou okolností takúto inscenáciu potrebovala. *Ivanov* – to bolo pre nás (Dadák, Hájek a ja) nezbytné – boli a vlastne ešte chvíľu sme v jeho veku. Styčné plochy s jeho a našim myslením, krízami a strachmi.

M. Carr: *U Kočičí bažiny* (2009)

Mezi autory, jejichž hry jsi v Činoherním klubu nastudoval, je jediná žena. Irská hra Mariny Carr *U Kočičí bažiny* se vrací k antické látce a přenáší do naší doby krvavý příběh zrazené Médey, který známe z podání Euripida, později Senecy nebo francouzského dramatika 20. století Jeana Anouilha. Jak jsi se vyrovnával s 'dnešním' ženským zpracováním tak tragického ženského osudu?

Kočičí bažina je pre mňa ďalšia okluka, náhrada za vytúženú *Medeu* (prvá bola *Žena z minulosti*). Vždy som túžil inscenovať *Medeu*, ale zhodou okolností, náhod, malých zákerností alebo jednoducho smoly k tomu nakoniec nedošlo. (V hre *Kukura* je pripravovaná inscenácia Euripidovej *Medei* ťažiskovou témou). Preto som mal obrovskú radosť, že sa (aj keď teda oklukou) predsa len dostávam do tejto témy aspoň malíčkom. A s tak úžasnou herečkou ako je Veronika Žilková – ona bola tým dôvodom, prečo sme sa Marinou Carr nakoniec naozaj zaoberali. Ale hra má svoje problémy. Obsedantné volanie hlavnej hrdinky po stratenej matke považujem viac-menej za sentimentálne a sentiment nie je Euripidovej *Medei* vlastný. Snažili sme sa zbaviť hru Mariny Carr larmoajantných tónov, ktoré autorke nie sú nevlastné.

Na letošním festivalu Divadlo v Plzni bude představena tvá inscenace hry Felixe Mitterera *Moje strašidlo*. Pro tebe byla příležitost spolupracovat s Blankou Bohdanovou a Stanislavem Zindulkou. Co pro tebe znamenalo toto setkání?

Ani s jedným nie po prvý krát, spoločne prvý krát. Keď toto píšem, práve som sa vrátil z festivalu v Plzni, kde si myslím, že mali úspech. A hrali fantasticky. S obrovskou vitalitou, ktorú som im závidel (ja už som po dlhej skúške na *Kukuru*, ceste do Plzne a oprašovačke nemal skoro žiadnu energiu). Prekrásne a mladistvé 'stáří'! Stretnutie s nimi vo mne vyvoláva obrovskú závišť – mať už tak toľko rokov ako oni, vedieť, že o všetko a všetkých je postarané, že ešte ostáva pár síl robiť, čo ma baví, že sa už nemusím báť, pretože s týmto životom sa už nič zlé nemôže stať.

Děkujeme za rozhovor (peh)

Host Činoherního klubu

ROMY SCHNEIDER / DVĚ TVÁŘE JEDNÉ ŽENY

23. listopadu 2011 v 19.30 hodin

Režie, scénář a protagonistka: **Chris Pichler**

Rakouské kulturní fórum v Praze a Francouzský institut v Praze pořádají od 11. října do 30. listopadu cyklus pořadů k připomenutí herečky **Romy Schneider**. Retrospektivu filmů doprovodí výstava *Životní pout*, kterou připravily Österreichisches Theatermuseum Wien & Filmarchiv Austria Wien, a divadelní představení Rakušanky Chris Pichler v Činoherním klubu.

„V životě nemůžu nic, ale na plátně vše,“ říkala o sobě Romy Schneider. **Chris Pichler** prezentuje opravdovou, nespoutanou umělkyni Romy Schneider s respektem a spřízněností duší. Působivé představení, během něhož se sama Romy Schneider dostane ke slovu prostřednictvím deníkových zápisků, dopisů, telefonátů a rozhovorů.

Německy s českými titulky / Vstup volný / www.chrispichler.com

20. září 2011 zemřela
Ludmila Holubeková

Paní Mili žila v domě
Ve Smečkách 26 od roku
1963 a byla věrnou návštěvnicí
Činoherního klubu až do konce
minulé divadelní sezony.

Doušky

■ **Obnovená premiéra** hry Davida Mameta **GLENGARRY GLEN ROSS** v režii Ondřeje Sokola se uskuteční 25. listopadu.

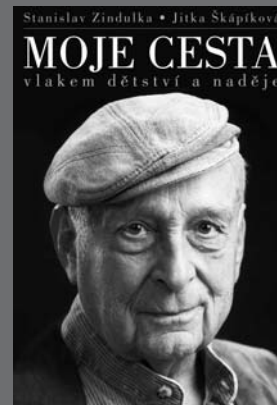
■ 17. října bude v Paláci knih Luxor pokřtěna kniha **Stanislava Zindulky MOJE CESTA VLAKEM DĚTSTVÍ A NADĚJE**.

Vydává ji Nakladatelství XYZ.
Kmotry knihy budou
Blanka Bohdanová, Dagmar Havlová,
Karel Smyczek a Miloň Čepelka.

■ 26. října se v rámci filmového klubu Knihovny Průhonice koná jednodenní **film festival Jiřího Menzela**.

■ Vyšlo 37. číslo časopisu **DISK**.

■ 27. listopadu se v Činoherním klubu uskuteční **NOC ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH AUTORŮ**. Nadační fond Cen Alfréda Radoka a agentura Aura-Pont pořádají druhý ročník inscenovaných čtení dramatických textů oceněných v dramatické soutěži Ceny Alfréda Radoka 2010. Budou představeny texty *Závrať* **Evy Prchalové**, *Rodinné blues* **Ivety Horváthové** a *Homo Haber* **Jakuba Kolára**.

Cinoherní klub uvádí:

Přehlídka amatérských divadelních souborů v roce 2011 se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Neděle 20. listopadu 2011

Regina Břeclav

K. H. M.

Jevištní extrakt z deníků, dopisů a poezie K. H. Máchy.

Scénář, režie: **Martin Janků a Zdeněk Miklín** / Hrají: **Zuzana Chlumecká, Marcela Janků, Leona Juráčková, Lucie Nováková, Pavla Vacková, Tomáš Bernát, Marek Straka, Petr Uher, Filip Vokáč nebo Jakub Kříž** / Světla: **Zdeněk Miklín.**

Premiéra představení *K. H. M.* v listopadu 2010 byla součástí programu „Dne s poezií“ (při příležitosti básnickova významného výročí) pro studenty na gymnáziu Břeclav. Předpokládali jsme, že premiéra bude zároveň i derniérou. Od té doby však proběhla více než desítkrát repríz a představení viděli diváci v Břeclavi, Brně, Praze, Ústí n. Orlicí... i na Jiráskově Hronovu 2011.

Centrální zádrhel Strakonice

3x CAMI

Opilcovo dítě aneb Malý mstitel, Tvrdošijný lovec, Veselé Velikonoce aneb Lidojedství a kraslice.

Autor: **Pierre Henri Cami** / Scénář a režie: **Jiřina Lhotská** / Scénografie: **soubor** / Hrají: **Vít Malota, Jan Mrázek, Filip Volf, Vojtěch Rudolf, Martin Kuncel.**

Od r. 2010 působí pod názvem *Centrální zádrhel* pouze chlapecký, nejstarší soubor při ZUŠ Strakonice. Tvoří ho pět kluků pod vedením jediné ženy v souboru a to Jiřinky Lhotské.

www.centralnizadrhel.xf.cz

V jaké hře se říká?

Hádanka 2/XII Budete-li znát odpověď na tři hádanky dvanáctého kola naší soutěže, můžete je poslat na adresu pokladna@cinoherniklub.cz. Vylosovaný výherce získá dvě vstupenky na představení ČK.

Poskytovatel čtyřletého grantu na provoz:
Hlavní město Praha

Na rok 2011 poskytuje
Hlavní město Praha
Činohernímu klubu
grant ve výši 16.429.000,- Kč

Partneři Činoherního klubu

PRAZSKÁ
PLYNÁRENSKÁ
a.s.

CGSO

VLNÁŘSTVÍ WALDVIERTEL
VZBŮVEK
FOJITOVNA A.S.

AWK

Kooperativa
FOJITOVNA A.S.

REVOLVER
REVUE

kdykde

Tonera

www.radiohortus.cz

scena.cz
1. KULTURNÍ PORTÁL

Redakce Činoherního čtení: **Roman Čisáň, Petra Honsová, Radvan Pácl.**
Foto: **Pavel Kolský, Oleg Vojtíšek, Pavel Nesvadba, Jessica Brauner, Jiří N. Jelínek, archiv souborů Regina Břeclav a Centrální zádrhel Strakonice.**
Autorka hádanky: **Nikola Ryšavá.** Jazyková korektura: **Andrea Fiřtková.**
Grafická úprava: **Kateřina Skalníková.**

www.cinoherniklub.cz

Galerie Smečky Vás zve na výstavu

Městská knihovna v Praze 120 let

Vylodění ve Smečkách

**Vše, co možná nevíte o Městské knihovně v Praze, a nenapadlo by vás se na to zeptat...
od 5. 10. 2011 do 19. 11. 2011 / úterý – sobota, 11.00 – 18.30 hodin**

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, děti,
studenty SŠ, VŠ a pro všechny držitele Zákaznické karty
Pražské plynárenské, a. s.

**Ve Smečkách 24, 110 00 Praha 1
(vedle Činoherního klubu)**

tel.: +420 222 210 268, tel./fax: +420 222 210 272

e-mail: galerie.smecky@ppas.cz

* g a l e r i e
s m e č k y